

Bibliothèque numérique

medic@

**Gallée, Pierre-François - candidat /
Guyenot, Nicolas - président. - De
capitis humeri luxatione et colli
ejusdem fractura simultanea**

1786.

***Paris : Typis Michaelis Lambert,
Regii Chirurgiae Collegii
necnon Academiae Typographi,
viâ Cithareâ,
Cote : ms 2346, n°3***

Licence ouverte. - Exemplaire numérisé: BIU Santé
(Paris)

Adresse permanente : [http://www.biusante.parisdescartes
.fr/histmed/medica/cote?ms02342_ms02346x05x0003](http://www.biusante.parisdescartes.fr/histmed/medica/cote?ms02342_ms02346x05x0003)

DE CAPITIS HUMERI LUXATIONE

ET COLLI EJUSDEM FRACTURA SIMULTANEA

DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA;

*Die Veneris 12^a. Maii, anno 1786, à sesqui - secundâ post
meridiem ad septimam*

DISCUTIENDA.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO,

ET

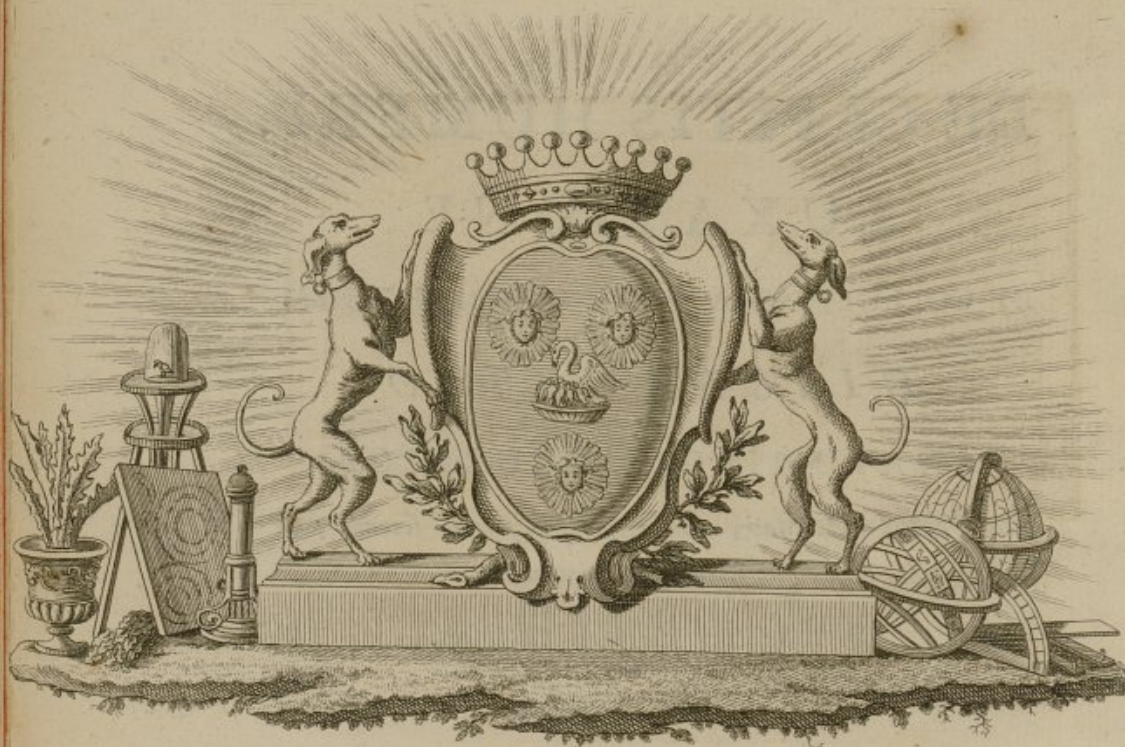
SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ
Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cytharæâ.

M. DCC. LXXXVI.

ILLUSTRISSIMO ET NOBILI VIRO
D.D. JOANNIBAPTISTÆ ANDOUILLE,
REGI A SECRETIORIBUS CONSILIIS,
CHIRURGO PRIMARIO,
ACADEMIÆ REGIÆ CHIRURGICÆ PRÆSIDI PERPETUO,
È REGIA SCIENTIARUM ACADEMIA, &c. &c. &c.

*Has laborum suorum primitias in perpetuum venerantis & grati
animi monumentum*

DICAT, VOVET, CONSECRAT

P. F. GALLÉE.

DISSERTATIO ANATOMICO-CHIRURGICA:

A VITÆ incunabulis in intima corporis humani serpit morbosa labes; crescit illud; crescit & illa; suos quælibet ætas patitur manes: unde quaque impendunt ipsi inopinata pericula; in Scyllam sæpè sæpius incidit Charybdim evitare cupiens; vix que nquam alicujus accidentis reperias immunem: durum! sed levius fit chirurgiâ. De his diversis affectionum præternaturalium speciebus differere non est animus: de luxatione capitis Humeri, & colli ejusdem ossis fracturâ simultaneâ, hîc tantùm agemus: antequàm autem ad specialia deveniamus, aliquid de anatomiâ partis præmittendum est.

SCAPULAM inter & Cubitum, os Humeri situm est; figuram habet cylindraceam; in corpus & extremitates dividitur.

EXTREMITAS superior caput obtinet crassum, hæmisphæricum, cartilagine levigato, quâ parte in cavitationem glenoideam recipitur, obductum; quæ cavitas est elliptica, antèriùs obli-

A ij

quæ sita. Crusta cartilaginea maximè expolita hanc induit : substantia fibrosa illam ambiens , è tendinibus musculorum bicipitis magnique anconæ præcipuè ortum ducens , capacitatem magnoperè auget. Infra caput reperitur contractura quæ collum vocatur , in recens natorum ossibus cartilagineum , diùque idem remanet.

Propè cervicis partem superiorem duæ sunt tuberositates quarum una inferior & exterior crassa nuncupatur , altera anterior , parvaque dicitur : has inter sinuositas satis profunda bicipitalis dicta , jacet ; extensa ad humeri corpus quod est cylindraceum , gibbosum externè , in quibusdam locis ob musculorum insertiones asperum , & ad continendam medullam intùs cavum.

In humeri extremitate inferiori facies anterior & convexa , altera posterior , & angustior duobus processibus separata , nobis consideranda sunt. Has subter plurimæ annotantur cavitates , ulnæ radiique apophyses in flexione & extensione brachii inferioris , recipientes : condyli duo , quorum internus alter , alter verò externus , capitulum super quod radii sinus volvitur , trochlea supra quam magna ulnæ cavitas Sigmoidæa movetur , hanc definiunt extremitatem.

Capsula valdè tenuis articulum humeri cum scapulâ ambit ; circumferentiæ foveæ glenoïdæ ex una parte annectitur ; ex alterâ verò humeri collo , si sinuositatem suprâ dictam excipias , in qua tendo bicipitis externus antequàm per articulationem transeat , recipitur : tunc enim hunc amplectitur descendens , illumque concomitatur usque ad fibrâ musculi rubram ; deindè cum relâ cellulari confunditur.

Hanc articulationem arthrodialem cingunt & firmant plurimi fibrarum ligamentosarum fasciculi , musculique non pauci , inter quos imprimis , suprâ-spinatus , infrâ-spinatus , teres-

minor, subscapularis, deltoïdes, teres-major, coracobrachialis, &c. annumerantur: ad eundem scopum, binæ apophyses in summitate articuli existentes, inserviunt; harum una lata & externa ex scapulæ spinâ ortum ducit; acromion nominatur: altera ferè teres & interna, è collo omoplatae nascens, coracoïdes dicitur.

Capsulæ internam superficiem irrorat mucus albuminosus; synovia dictus, ex quo exurgit illud linimentum quod articuli cavum lubricum reddit, ita ut bina ossium extrema, scapulæ scilicet & humeri, sine multo attritu ad se invicem moveri possint; moventur quidem majori cum facilitate & in omni sensu, tum propter parvam cavitatis glenoïdæ scapulæ capacitatem (relativè ad capitis humeri volumen) cum propter magnam ligamentorum articuli laxitatem: eâ maximè de causâ sæpius evenit humeri cum scapulâ luxatio quam prolapsum ossis è suo acetabulo definimus.

Introrsum, extrorsum & antrorsum luxatur brachium, nec verò supernè, ratione habitâ processuum coracoïdes acromion-que dictorum, nisi perfringantur. Hanc deorsum accidere ferè impossibile, ob tendinis longissimi anconæi positionem infra omoplatae cervicem hærentis, minimamque costæ ejusdem ossis superficiem, in quam si incidat humeri caput, non potest quin statim vel à minima vi, vel à minimo motu ab eâ dimoveatur.

Variis ab auctoribus propria harum-ce luxationum exponuntur signa, ex arbitrarii motus privatione, elongatione vel accurtatione membri luxati, comparatione illius in situ & figurâ cum integro & sano, difficultate talis vel talis motus, &c. desumpta. Hoc autem nobis scire sufficiet ut, de quâ agimus, quàm rarissima species (a), evidenter dignoscatur. Manifesta

(a) Semel tamen hunc casum in praxi reperit harum scholarum Moderator doct. Botentuit, semelque curatio ei feliciter successit.

6
 eminentia, dura, in illa parte in quam caput ossis excidit, tangetur, insignem vero cavitatem in eo articuli loco a quo recessit, digito inquirentē senties: eminentia in tali vel tali parte existens, internam vel externam anterioremve luxationem indicabit: addantur præterea signa fracturæ colli ejusdem ossis, de quâ mox acturi sumus; tuncque non allucinabitur qui attentè perpenderit, facillimèquē vitabit errorem (de quo Galenus (a) propriâ calamitate edoctus & alii benè multi (b) loquuntur) in quem incidunt qui pro humeri luxatione, acromii à cla-

Percival Poot dit qu'il a vu des Praticiens causer la fracture du col de l'humérus, en voulant réduire cet os luxé à l'aide de la porte. Poot sur les luxations, trad. de M. Lassus, page 150.

» (a) In palæstrâ lati scapularum ossis summitate diductâ, Magister
 » intuitus partem superpositam humeri commissuræ, depressam, existimans
 » humeri caput in alam excidisse; intentionem tentat atque impulsū:
 » quæ quidem artificiosè agit; at cum sine ullo profectu operam perderet,
 » arbitror peccati aliquid in impellendō; quamobrem alios adhiberi
 » jubeo, qui cum ipso humerum & ab inferiori parte, & à contrariâ
 » extendant: atque ipsè integræ manūs digitos, quantum possum, intro-de-
 » mitto ad humerum, qui excidisse videbatur, ut inditi inter latus &
 » humeri caput ipsum impellerent: nihil autem inveniens in ala præter
 » naturam, jubeo ut extendere cessent qui cum Magistro simul vim ad-
 » hibeant, eo quod humeri caput non procidisset; hi vero existimantes me
 » fracti animi ob dolorem esse, hortantur, ut sibi me ipsum commit-
 » tam, nec ab extendendo desistunt; ita ut musculum avulsissent (quæ
 » res, inquit Galenus, aliis jam accidit) nisi forte alter advenisset, qui
 » optimè noverat me nullo modo ob molliem extendentes prohibere.
 » Hic illos removel, ac me rogat quid mali sit, quidque faciendum
 » censeam. Respondeo summitatem humeri esse diductam, eoque ad bal-
 » neum, dum quæ ad curationem facerent, asferrentur, &c.
 » Galenus in lib. Hypp. de artic. Comment. Vid. vid. interpr. pag. 260.
 » alin. 2.

(b) Ce cas, dit M. Sabatier, s'est présenté à moi deux fois: la clavicule étoit remontée de plus d'un pouce; & si je m'en fusse tenu aux ap-

viculâ divulsî onem habent : jugulo enimverò externè luxato per musculi cucullaris fibras plus minusve sursum trahitur ; elongantur idèò musculi deltoïdis fibræ quibus humeralis extremitas insertionem dat : tum liquet sub scapulæ vertice depressionem necessariò existere , cavi glenoïdei formam incautè consideranti effingentem.

Luxationis causæ vel internæ sunt , ut ligamentorum debilitas , musculorum convulsio seu paralyfis , synoviæ abundantia nimia , variaque articulationis vitia ; vel externæ , ut casus , ictus , violenta membri extensio , quibus periculis maximoperè committitur brachium ; innumeris enim in vitæ circumstantiis scutum est hominis extremitas superior.

Luxatio vel est simplex , vel composita , complicatave vel recens vel antiqua.

De prognosi & luxationis curatione tractabimus , ubi de prognosi & curatione fracturæ colli de qua nobis agendum superest.

Fracturam cervicis Humeri dicimus ejusdem ossis in loco colli à vi externâ & contundente divisionem.

In simplicem compositam & complicatam recentem & veterem , ut & luxatio , dividitur.

Vel ossis fracti extrema à contactu recesserunt , vel non : de obliquâ fracturâ nec-non de illâ quæ ossis in parva fragmenta comminutione , complicatur , silebimus. De transversa & recenti , uno verbo de simpliciiori , ne nimium vires ultra nostras suscipiamus , disceptabimus.

Causæ externæ sunt ictus , lapsus , violentæ collisiones : causas internas non suscipimus explanandas.

Plus minusve facilis est hujus fracturæ diagnosi , prout

parences , & que je n'eusse pas cherché la tête du l'humerus sous le creux de l'aisselle , j'aurois cru que l'humerus étoit luxé.... Sabatier , *Traité complet d'Anatomic* , 2. édit. , tom. 1. pag. 169.

major vel minor est partium fractarum recessus, & in ratione accidentium.

Hæc ut certè cognoscatur, circa articulum, attrectationibus prudenter adhibitis, an ossis fracti extrema sentiantur, digitis inquirendum; hoc si non sufficiat, partem humeri inferiorem unâ manû, partem verò superiorem alterâ, amplectatur Chirurgus: tum hinc atque hinc placidè moveatur brachium; animadvertendumque an motus ex infimâ parte ad caput non transmitatur, an crepitus quidam ex collisione fragmentorum audiat, aut infra caput immediatè percipiatur. Res si ita se habeat, non amplius ambigas: Colli fracturam adesse fidenter pronuntia; plura quæris? signa luxationis capiti humeri suprâ recensita in memoriam revoces; unius enim diagnosis alteram dilucidat.

Fracturæ & luxationis prognosis erit in ratione sitûs partium, accidentium, ætatis, idiosyncrasieque ægri: in hac autem summâ prudentiâ utendum, ne fama chirurgi periclitetur, si præsertim nihil metuendum pronuntiaverit.

Luxationis & fracturæ curatio in eo consistit, ut ossis partes in sedes naturales reponantur & reductæ contineantur, quod fit extensione, contra-extensione, coaptatione, deligatione & situ, ut accidentia præsentia debellantur, futuraque, quantum fieri potest, præcaveantur antiphlogisticis internis & externis, ut in libris de Arte agentibus videre est.

Unanimis fuit huc usquè auctorum consensus, de ordine adhibendo ut fractura & luxatio de quibus mentionem facimus, curentur: juxta illos fractura primùm est reducenda, hæcque consolidatâ humeri caput in suam sedem reponendum: sic procedunt, ex eo quòd, inquiunt, extensione vincenda sit musculorum resistentia, ut os elapsum in locum naturalem restituatur; quod esse non potest in primo instanti; nam humeri caput sufficientem non habet longitudinem ut vires extendentes ei applicentur; necesse est igitur ut cum ossis corpore

anteâ consolidetur ; proindèque fracturæ curatio antequàm luxationis repositio tentetur (a).

Apprimè tamen ex hac-ce praxi malorum iliadem suboriri posse, ipsos non latere poterat ; inter quæ partium vicinarum compressio, inflammationes, vulneris capsulæ articularis sæpè-sæpiùs laceratæ coalitio, synoviæ spissitudo, cavi glenoïdei coarctatio, annumeranda erant ; ex quibus omnibus reducendi retinendique capitis difficultas, aut potiùs impossibilitas, consequenter in extremitate haud sanabile vitium : his malis occurrere phlebotomiâ, diætâ, cataclysmis, impluviis, cataplasmatibusque emollientibus, frustrâ enitebantur ; quid enim, malo urgente, topica præstare poterant ? quid impediet quominùs intrâ mensis spatium & ampliùs, cavitatis glenoïdeæ vacuæ supercilia plus minusve versùs centrum coeant, glandulæ vel vasa, vel cartilagine intumescant ? Hoc prudentibus Chirurgis pensitandum relinquo.

Forte-fortunâ eveniet ut talia remedia optatos successus semel obtineant ; sed heu ! quàm rarissimi erunt tam felices eventus ; si que res ita sit ut manifestum est, nonne citiora requirenda esse auxilia, satis superque pater ? nonne rejicienda tam manca praxis, tam gravibus obnoxia malis ab eâ consecrariis, si alia existit tutior, certior, minorem afferens dolorem ; omne quod secum trahit periculum alia, ferè auferens ? Quam proposicionem nunc habemus explanandam.

Debitâ attentione anatomiam articuli non considerabant practici ; in errorem exindè inducebantur ; magnum musculorum numerum Humeri caput ambientium annotabant ; horumque

(a) C'est l'unique moyen, dit Duverney, que l'on puisse tenter en cette rencontre ; il avoue que le succès en est douteux. *Maladies des os*, tome I, page 134.

Cette méthode, dit M. Petit, ne réussit pas toujours, mais il n'y en a pas d'autre. *Maladies des os*, tome I, page 38.

resistentiam in capitis repositione superandam esse arbitrabantur: falsum sanè principium, undè illorum sinistra praxis. Nullis equidem muscularibus nec tendinosiis fibris insertionem dat humeri caput: sint in exemplum tendines supra-spinati, infra-spinati, rotundi minoris subscapularisque, utpotè faciliùs decipere valentium; atqui tamen ex illis nullus nec capiti nec collo quidem affigitur, tuberositatibus verò humeri de quibus supra, ut ex anatomia patet: nulla igitur aut certè quàm minima super hæc erit eorum actio, minimaque etiam vincenda erit resistentia: quid igitur obstaret cur capitis primum, deindè fracturæ repositio fieret, ad hunc modum? (maximum aliundè infert periculum mora, operatio nullum.)

Ægro in sedili collocato, ex ministris unus corpus sustinebit, omoplatam manibus stabiliendo; alter humerum perfractum suffulciet: tunc artis Magister de capitis luxati positione certus, hoc digitis unci modo contractis apprehendet, motibusque placido gradu & prudenter adhibitis, eadem viâ quâ elapsum est attrahet, haudque difficillimè (cum minima sint superanda obstacula) in cavitatem naturalem restituet, quod tactu & articulationis autopsiâ anatomicâ nosci facile.

His-ce peractis minister unus partem humeri superiorem manibus cinget firmabitque; unâ manu carpum circumdabit alter, humeri condylos fulciet alterâ, hic lentè gradatimque extremitatem protendet, donec fractæ partes supra se invicem non effe-rantur; eodem tempore Chirurgus ut extensio definatur imperabit; digitisque & manuum volis, in loco fracturæ jam antea collocatis, ossis fragmenta in sedem naturalem blandè compellet; quæ operatio optimè successerit, si tactu nulla præternaturalis notetur inæqualitas, si membri conformati figura sit eadem ac antea: osse fracto sic probè coaptato, membri immobilitatem præcipiet Chirurgus; ab alio ministro varias apparatus partes recipiet, cujus prima erit linteum albumine ovi oblitum

oblinitum; in tertia parte superiori ponè & antè fissum oblique; satis latum ut fractum humerum circumdare possit, & ut extendatur è collo usque ad tertiam ejusdem ossis partem infimam sufficienter longum, super fractum humerum nudum applicabitur; duo superiora capita omoplatam magnumque pectoralem musculum decussando super scapulam erunt aequaliter extensa, brachium accuratè convolvent inferiora: aliud linteum molle, albumine ovi etiam imbutum, pulvinatis instar, in alæ cavum, ad hunc implendum locabitur: plurima deindè stupæ pexæ stamina albumine ovi similiter illinita, primum super linteum spargi debent, ita ut sex linearum circiter altitudinem ubique adæquent; quæ omnia super, quatuor spleniola oblongata ovi albumine delibuta (& sicut alia lintea ut decet expressa) eandem ac primam apparatus partem longitudinem habens, admovenda sunt ordine sequenti: unum erit anterius, posterius aliud, hoc exterius, interius illud, extremitate inferiori humeri tenus à cervice directò protensa, si ultimum exceperis, quod in alæ sinu supernè terminatur: linteum eadem omnino formâ eodemque modo extensum ac primum, sed siccum, his omnibus superponitur.

Tunc demùm celebranda deligatio, mediante fasciâ trium digitorum transversorum latâ, quinque vel sex ulnarum, pro varietate partium deligandarum, longâ: bis primum propè humeri condylos convolvi poterit, deinceps circularibus parumper obliquis, nec parùm nec nimiùm adstrictis, usque ad alam superiùs ducenda; ibique in modum spicæ & quibusdam circumvolutionibus, corpûs & humerum circa, hunc cum illo certè constabilientibus, terminanda fasciatio... (a)

(a) Ad fusiorem enarrationem adeas, tom. 4., Act. Acad. Reg. Chir. pag. 620.

Hâc operatione absolutâ, per mitellam suspendi debet brachium inferius, sat amplam ut illud omne sustineat, & in positione tali, ut cum osse humeri angulum exhibeat rectum.

Sic involuta relinquenda est extremitas, donec glutinatio quæ per spatium quadraginta dierum, consideratis considerandis, plerumque absolvetur, advenerit; attendendum tamen ut versûs curationis finem articulus quàm leniter moveatur & aquâ calida foveatur, ne rigescat.

Si accidentia superveniant, variis mediis ab auctoribus & suprà narratis, his medebitur.

Scopum propositum attigerimus, si quantò hæc nova methodus cæteris hactenûs usurpatis præstet, inconcussis probaverimus argumentis.

*HANC DISSERTATIONEM, Deo juvante, & Præside
M. NICOLAO GUYENOT, Artium & Chirurgia Magistro,
antiquo Collegii Præposito, Academia Regia Chirurgia Con-
siliario, necnon Fratris Regis, MONSIEUR, Chirurgo; tueri
conabitur PETRUS-FRANCISCUS GALLÉE, Dinannæus
apud Britones, Artium liberalium Magister, in almâ An-
degavensi Facultate Doctior Medicus, nuper in Scholâ Præcticiâ
Chirurgiæ Alumnus, Theseos Auctor.*

